

De demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

De demissionaire minister en staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

De demissionair minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De demissionair minister en staatssecretaris van Financiën

Amsterdam, 31 maart 2021

Geachte ministers en staatssecretarissen,

Inmiddels duurt de corona pandemie meer dan een jaar en wij, als vertegenwoordigers van alle makers en andere werkenden in de culturele en creatieve sector, moeten vaststellen dat de nood inmiddels tot zeer grote hoogte is gestegen. Wij schrijven u daarom deze brief met een dringend verzoek om noodzakelijke en acute steun. Gaarne licht ik u dit toe.

Uit een recente ledenenquête van de Kunstenbond en de Creatieve Coalitie (koepel van 45 belangenorganisaties voor werkenden in de culturele en creatieve sector) die werd ingevuld door 2.400 respondenten, blijkt dat ruim twee-derde van de zzp'ers in 2020 niet of minder dan de helft betaald kreeg bij corona annuleringen.¹ Ook blijkt dat deze groep nauwelijks aanspraak kan maken op het generieke steunpakket, Tozo3 biedt slechts één op de vijf zzp'ers enig soelaas. Het verschil in inkomenssteun tussen werknemers en zzp'ers is onrechtvaardig en onevenredig, zeker in een sector zoals de onze, waarin zelfstandige arbeid en flex-arbeid de norm is.

Professionals uit de culturele en creatieve sector die niet in aanmerking komen voor Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers (Tozo) geven de partnertoets aan als voornaamste reden. Bij Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) blijft de eis dat het woon- en werkadres niet hetzelfde mag zijn het grootste probleem. Creatieve zzp'ers wonen vaak in het pand van waaruit hun onderneming administratie voert. Opslagruimte, studio of atelier wordt gedeeld, werkplek is vaak op locatie.

De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) wordt (nog) niet als passend alternatief gezien. Criteria worden als dusdanig beperkend ervaren dat aanvragen niet eens worden ingediend, gemeenten hebben nog geen regeling en tot slot wordt er gevreesd voor onvoorziene bureaucratische gevolgen zoals nu bij de Tozo het geval is.

Een eenmalige compensatie voor kleine ondernemers uit de culturele en creatieve sector is een concreet alternatief en een relatief simpel uitvoerbare oplossing om deze coronaperiode te overbruggen. Op de vraag 'met welk eenmalig bedrag ter overbrugging ben jij uit de brand geholpen?', volgt een mediaan bedrag van 5.000 euro. Dit noodzakelijk compensatiebedrag is ruim lager dan de opgegeven gemaakte bedrijfskosten (7.000 euro) en inkomensdaling (10.000 euro), en geeft daarmee blijk van realisme binnen de sector. Deze cijfers zijn te toetsen aan de cijfers die het CBS publiceert over de culturele en creatieve sector.² Het CPB biedt nadere argumentatie met de maart raming van het Centraal Economisch Plan 2021.³

¹ Cijfers leden enquête 'hoe lang houden we het nog vol?' (Kunstenbond en Creatieve Coalitie, maart 2021)

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/11/omzet-en-inkomenspositie-zzp-ers-in-culturele-sector>

³ CPB: bij veel zzp'ers en flexwerkers zijn de spaartegoeden vorig jaar juist aangesproken. Een vorm van schade betreft zzp'ers waarvan de balans is verslechterd door aangegane extra leningen en het interen op reserves. <https://www.cpb.nl/centraal-economisch-plan-cep-2021>

Trickle down werkt niet. De steun die culturele instellingen van de overheid ontvangen vloeit niet goed door naar zzp'ers en flexwerkers in de keten. De zwakste schakel krijgt de grootste klappen. Maar liefst 72% van de leden geeft in de enquête aan dat met uitstel van de opdracht ook de betaling is doorgeschoven naar 'wanneer het weer kan'. Met het herhaaldelijk uitstellen van werkzaamheden komen creatieve professionals in de knel. Zij zitten zonder werk en inkomen.

Dit is niet alleen wrang voor de zzp'ers, maar druist ook in tegen de Fair practice code. De Creatieve Coalitie en de Kunstenbond willen afspraken maken met de culturele instellingen over het betalen van verplaatste boekingen, uitgestelde opdrachten en annuleringen. Ketenoverleg over een eerlijke verdeling van noodsteun is hard nodig. Fair chain en fair share: gezamenlijk overleggen en afspraken maken met alle schakels in de keten.

Het voeren van de sociale dialoog en collectief onderhandelen door zzp'ers is een kwetsbaar proces omdat vanuit een precare positie moet worden onderhandeld die kenmerkend anders is dan de dialoog tussen werknemers en werkgevers. Uw steun hierbij is daarom ook van groot belang.

De Creatieve Coalitie is van harte bereid om bovenstaande punten verder toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Peter van den Bunder van de Kunstenbond, petervandenbunder@kunstenbond.nl (0642562532).

Met vriendelijke groet,

Ruud Nederveen, voorzitter

Creatieve Coalitie

De Creatieve Coalitie maakt deel uit van de Taskforce Culturele en Creatieve sector en bestaat 45 organisaties die samen meer dan 50.000 werknenden in de culture en creatieve sector vertegenwoordigen:

- [ABC](#) Artiesten Belangen Centrum
- [ACT](#) Belangenvereniging voor professionele acteurs Nederland
- [ADC](#) Assistant Directors Club Nederland
- [De Auteursbond](#) (inclusief Netwerk Scenarioschrijvers)
- [BAM!](#) De Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten
- [BAU](#) Dance & Performance Platform_Amsterdam
- [BBK](#) Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars
- [BCMM](#) Beroepsvereniging voor Media componisten
- [Belangenvereniging Buitentheater](#)
- [BIM](#) Beroepsvereniging van Improviserende Musici
- [BNI](#) Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten
- [BNS Crisp](#) Beroepsvereniging voor Interieurstylisten
- [BOK](#) Stichting Beroepsorganisatie Kunstenaars
- [BRAM](#) Beroepsvereniging Rondleiders, Acteurs en Museumdocenten
- [Cinesud](#) netwerkorganisatie voor makers van de (Limburgse) filmsector
- [Circuspunt](#) het platform voor het (verenigde) Nederlandse circusveld
- [Dansbelang NBDO](#) Nederlandse Belangenvereniging voor Dansprofessionals en -Ondernemingen
- [DDG, Dutch Directors Guild](#) Belangenvereniging voor regisseurs
- [DLG](#) Dutch Location Guild Nederlandse Associatie Van Locatiescouts & Managers
- [DuPho](#) Dutch Photographers, de beroepsorganisatie voor professionele fotografen
- [FNV Media & Cultuur](#)
- [Gehrels Muziekeducatie](#)
- [Kunstenbond](#): Beeldend, DAMD, Kunsteducatie, Muziek/ [Ntb](#), Theater en Dans
- [Mooiedingenmakers](#)
- [NAA](#) Nederlandse Agenten Associatie
- [NABK](#) Nationale Associatie voor Beeldend Kunstenaars (NABK)
- [NBF](#) Nederlandse Beroepsvereniging voor Film- en televisiemakers
- [NCE](#) Nederlandse vereniging van Cinema-Editors
- [New Noardic Wave](#)
- [Nieuw Geneco](#), Nieuw Genootschap Nederlandse Componisten
- [NSC](#) Netherlands Society of Cinematographers
- [NVJ](#) Nederlandse Vereniging van Journalisten
- [NVZ](#) Nederlandse Vereniging van Zangpedagogen
- [Platform Aanvang!](#) Initiatief voor discussie, informatie en draagvlak over podiumkunstensector in NL
- [Platform BK](#), Vereniging Platform Beeldende Kunst
- [Platform voor Freelance Musici](#)
- [Samen1stem](#) Vakvereniging voor stemacteurs, voice-overs, vertalers, regisseurs en technici
- [VCA Vereniging Constructief Audio](#)
- [VCTN](#) Beroepsorganisatie voor muzikauteurs, componisten en tekstschrijvers in Nederland
- [VLS](#) Vereniging Leraren Schoolmuziek
- [VONKC](#) Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur
- [VPT](#) Vereniging voor Podiumtechnologie
- [VVFE](#) Vereniging voor Freelance Event Professionals
- [World Music Forum](#) Projectorganisatie voor professionals en organisaties op het gebied van wereldmuziek in Nederland